

SAKSHANDSAMAR
Sofie Søvik

VÅR REF.
23/00655-1

VÅR DATO
21.02.2023

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

DYKKAR REF. DYKKAR DATO

Se mottakerliste

Revisjon av NB-registeret i Møre og Romsdal, Høyring - Frist for innspel 15.juni.2023

Vi viser til brev av 16.10.2018 (vår ref. 18/03154-2) der Møre og Romsdal fylkeskommune vart orientert om planlagt revisjon av NB!-registeret og målet med arbeidet. Riksantikvaren sender med dette ut eit forslag for revidering av kulturmiljøa i NB!-registeret i Møre og Romsdal. Det er tidlegare i prosessen gitt innspel frå Møre og Romsdal fylkeskommune.

Riksantikvaren sender no forslag til endringar i NB!-registeret i Møre og Romsdal på høyring. NB!-registeret er utarbeida i tråd med stortingsmelding nr. 16. «*Nye mål i kulturmiljøpolitikken – engasjement, berekraft og mangfold*» (2019-2020) *Meld. St. 16* (2020–2021). NB!-registeret er ei oversikt over kulturmiljø av nasjonal interesse i byar og tettstader der ein må vise særskild omsyn i samband med vidare forvaltning og utvikling. Registeret skal bidra til at kulturmiljø av nasjonal interesse blir teke vare på, og blir nytta som ein berekraftig ressurs i lokal utvikling. Les meir om oversikta her: [Kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse - Riksantikvaren](#)

Formålet med NB!-registeret

NB!-registeret er meint å være eit sentralt kunnskapsgrunnlag som tidleg og tydeleg signaliserer kva kulturmiljø som er av nasjonal interesse, og som kommunane bør ta særskild omsyn til ved arealplanlegging og i byggesaker. Hensikta med registeret er at det skal være rettleiande for kommunane i utforminga av omsynssoner, kulturmiljøplanar, føresegner i reguleringsplanar eller retningslinjer til omsynssoner i kommuneplanar. Råda som er gitt i tekstane er ikkje føresegner, men kan nyttas som kunnskapsgrunnlag i framtidige planprosessar, slik at kommunane sjølv kan velje å gjere råda juridisk bindande etter plan- og bygningsloven. Innanfor kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse kan nye tiltak eller planar danne grunnlag for motsegn frå regionale myndigheter og Riksantikvaren i følgje Rundskriv T-2/16.

Eksisterande kulturmiljø i NB!-registeret med foreslårte endringar i Møre og Romsdal

K86 - Kristiansund - Hønebukta

K88 - Kristiansund - Plysjbyen

K87 - Kristiansund - Moskvahaugen

K89 - Kristiansund - Gjenreisningsbyen

K90 - Kristiansund – Vanndamman – Kringsjå - Gravanlegget

K269 - Kristiansund – Vågen

K93 - Molde – Gjenreisningsbyen

K267 - Molde – Funkisvillaene i Grandveien

K94 - Ålesund – Sentrum

Foreslårte nye miljø i Møre og Romsdal

Kristiansund - Clausenenga

Kristiansund - Sjursvika

Ålesund – trebyen på Klipra

Ålesund – trebyen på Aspøya

Omfanget av endringane av NB!-registeret i Møre og Romsdal

Det er gjort revideringar av eksisterande avgrensingar, namn og beskrivingar. Det er foreslått fire nye miljø. Det er vedlagt følgjebrev med utgreiing over endringane. I tillegg til nemnte endringar er det lagt til eit nytt punkt, *Faglege råd for forvaltning*.

Faglege råd for forvaltning

Hensikta med dei faglege råda for forvaltning er at desse kan vere rettleiande for kommunane i utforminga av kulturmiljøplanar, føresegner i reguleringsplan eller retningslinjer til omsynssoner i kommuneplanar. Råda er ikkje føresegner og er ikkje bindande i seg sjølv, men kan nyttas som kunnskapsgrunnlag for framtidige planprosessar, slik at kommunane sjølv kan velje å gjere råda juridisk bindande etter plan- og bygningsloven.

Dei faglege råda er lagt på eit overordna nivå, og dei er ikkje uttømmande. Det er ønskjeleg at dei er lokalt og politisk forankra, og Riksantikvaren ønskjer derfor at det gis innspel til råd som kommunane sjølv tenkjer er viktig for forvaltninga av kulturmiljøet. Kulturmiljøa har også ulik sårbarheit og tolegrenser for ulike typar tiltak. Kva er spesielt i det spesifikke kulturmiljøet, og kva karakteristikk bør ein ikkje miste, kva bør ein vidareføre ved nye tiltak? Meir om Riksantikvarens strategi og faglege anbefalingar for by- og tettstadutvikling her: <https://www.riksantikvaren.no/veileder/riksantikvarens-bystrategi/>

Kva Riksantikvaren ønskjer innspel på

Riksantikvaren ber om alle typar tilbakemeldingar og innspel til forslaget på endringar, men ber særleg om følgande:

- Evt. Forslag om kulturmiljø i by som bør tas inn i registeret
- Evt. Forslag om kulturmiljø i by som bør tas ut av registeret
- Evt. Forslag til/endringar i «faglege råd for forvaltning»
- Evt. Kunnskap om kulturmiljøa som kan inngå i beskrivinga av miljøet
- Evt. Forslag til avgrensingar av kulturmiljøa

NB!-registeret, snart ein del av ei ny oversikt

Riksantikvarens oversikt over nasjonale interesser i by og landskap, kjent som NB! og KULA, skal snart slås saman. Oversikta skal etter samanslåinga og inkludere kulturmiljø som ikkje er famna av dei tidlegare registera. Dette kan vere tettstader utanfor by, fiskevær, uthamner, setrar, teknisk industrielle kulturmiljø og liknande. I samband med samanslåinga er det utarbeidd ny rettleiar for utval av kulturmiljø av nasjonal interesse. Rettleiaren er eit haldepunkt for kommunar og fylkeskommunar i vurderinga av nye eller eksisterande miljø. Rettleiaren finn ein her:

<https://www.riksantikvaren.no/veileder/korleis-velgje-ut-kulturmiljo-og-landskap-av-nasjonal-interesse/>

Kulturmiljøa i NB!-registeret som ein del av ei berekraftig utvikling

Stortingsmelding nr. 16 «*Nye mål i kulturmiljøpolitikken - engasjement, bærekraft og mangfold*» (2019-2020) - viser på fleire måter korleis kulturmiljø kan bidra til berekraftig utvikling gjennom heilskapleg samfunnsplanlegging. For å følgje opp på Faro-konvensjonen (2008), den Europeiske landskapskonvensjonen (2004) og FNs berekraftsmål, legg Regjeringen og Riksantikvaren vekt på at kulturmiljø er eit felles gode med felles ansvar. Dei nasjonale måla i stortingsmeldinga er:

- «Alle skal ha høve til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø»
- «Kulturmiljø skal bidra til berekraftig utvikling gjennom heilskapleg samfunnsplanlegging»
- «Eit mangfald av kulturmiljø skal tas vare på som grunnlag for kunnskap, oppleveling og bruk»

Høyringsinstansar og frist for innspel

Høyringa er open for alle. Riksantikvaren ber om at merknadar til forslaget sendes innan **15.juni.2023** på e-post til **postmottak@ra.no**

Beste helsing

Leidulf Mydland

Seksjonssjef

Sofie Søvik

Brevet er elektronisk godkjend

Vedlegg:

Kopi til: Statens vegvesen - Region midt, Postboks 2525, 6404 MOLDE/ Statens vegvesen - Region midt, Postboks 2525, 6404 MOLDE/ Statsforvaltaren i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde/ Fortidsminneforeningen - Sunnmøre lokallag, Postboks 114 Sentrum, 6001 ÅLESUND/ Fortidsminneforeningen - Sunnmøre lokallag, Postboks 114 Sentrum, 6001 ÅLESUND/ Fortidsminneforeningen - Nordmøre lokallag, Boks 22 Bruhagen, 6538 AVERØY/ Fortidsminneforeningen - Nordmøre lokallag, Boks 22 Bruhagen, 6538 AVERØY/ Romsdalsmuseet, Per Amdams veg 4, 6413 MOLDE/ Romsdalsmuseet, Per Amdams veg 4, 6413 MOLDE/ Fortidsminneforeningen - Møre og Romsdal avdeling, Averøyveien 56, 6530

AVERØY/ Kystverket Midt-Norge, Postboks 1502, 6025 ÅLESUND/ Stiftinga Sunnmøre
Museum, Museumsvegen 1, 6015 ÅLESUND/ Stiftinga Sunnmøre Museum, Museumsvegen 1,
6015 ÅLESUND/ Aalesunds Museum, Rasmus Rønnebergs gate 16, 6002 ÅLESUND/
Aalesunds Museum, Rasmus Rønnebergs gate 16, 6002 ÅLESUND/ Fortidsminneforeningen -
Romsdal lokallag, Postboks 374, 6401 MOLDE/ Fortidsminneforeningen - Romsdal lokallag,
Postboks 374, 6401 MOLDE/ Viti, Museumsvegen 12, 6015 ÅLESUND/ Viti, Museumsvegen 12,
6015 ÅLESUND/ Nordmøre Museum, Postboks 291 - Kongens plass, 6501 KRISTIANSUND N/
Nordmøre Museum, Postboks 291 - Kongens plass, 6501 KRISTIANSUND N/ Nordmøre
historielag, Nordmøre Historielag C/O Sverre Jansen, Freiveien 29 , 6511 KRISTIANSUND N/
Nordmøre historielag, Nordmøre Historielag C/O Sverre Jansen, Freiveien 29 , 6511
KRISTIANSUND N/ Romsdal sogelag, Leil. 205Birkelandvegen 1A, 6416 MOLDE/ Romsdal
sogelag, Leil. 205Birkelandvegen 1A, 6416 MOLDE/ Sunnmøre historielag/ Sunnmøre
historielag/ Sunnmøre Friluftsråd, Kongshaugstranda 105, 6037 EIDSNES/ Sunnmøre
Friluftsråd, Kongshaugstranda 105, 6037 EIDSNES

Mottakar	Kontaktperson	Adresse	Post
Ålesund kommune		Postboks 1521	6025 ÅLESUND
Kristiansund kommune		Postboks 178	6501 KRISTIANSUND N
Molde kommune		Rådhusplassen 1	6413 MOLDE
Møre og Romsdal fylkeskommune		Fylkeshuset, Postboks 2500	6404 MOLDE